

PATVIRTINTA:
Širvintų rajono savivaldybės
Socialinių paslaugų centro direktoriaus
2021 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. BV- 78

**ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO
SOCIALINĖS GLOBOS PADALINIO
FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO PRIEŠ PASLAUGŲ GAVĖJUS
BEI FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO JŲ ATŽVILGIU PREVENCIJOS
PROCEDŪRŲ TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro (toliau – Centras) socialinės globos padalinio (toliau – Padalinys) fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus bei finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūrų tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas – užkirsti kelią fiziniam ir psichologiniam smurtui ir finansiniam piktnaudžiavimui jų atžvilgiu, sukurti Padalinio paslaugų gavėjams palankią, saugią aplinką, kurioje paslaugų gavėjai jaustųsi priimti, gerbiami, saugūs ir kt.

1.2. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

1.2.1. **Smurtas** – sąmoningas jėgos taikymas siekiant sužeisti, įžeisti, įbauginti ar kitaip neigiamai paveikti kitą (-us) asmenį. Tai vieno žmogaus arba žmonių grupės prievartos veiksmas prieš kitą žmogų arba žmonių grupę, iš to turint kokios nors naudos ar pasitenkinimo. Smurtu laikoma visa, kas daro asmeniui psichologinę, fizinę, dvasinę/emocinę žalą ir sukelia kančią, grasinimai, bandymai apriboti laisvę, nepriežiūra;

1.2.2. **Psichologinis smurtas** – tyčiojimas, pravardžiavimas, mėginimas supriešinti su artimaisiais, bendravimo ribojimas su kitais, grasinimai, gąsdinimai, užgauliojimai, atstūmimas/emocinis šaltumas, žodinė agresija, nepagarbus elgesys arba ignoravimas, kalbėjimas pakeltu tonu ar asmens orumą žeminančiu tonu ir pan.;

1.2.3. **Fizinis smurtas** – mušimas, stumdymas, spardymas, purtymas, žnaibymas, fizinio skausmo sukėlimas, fizinio suvaržymo priemonių taikymas, pagalbinių judėjimo priemonių atėmimas ir kt.;

1.2.4. **Finansinis piktnaudžiavimas** - neteisėtas paslaugų gavėjų ar jų atstovų finansinių lėšų panaudojimas ir kt.

**II. SMURTĄ PROVOKUOJANTYS IR SMURTUI NELEIDŽIANTYS ATsirasti
VEIKSNIAI**

2.1. Veiksmai galintys išprovokuoti smurtą:

2.1.1. dažni, neįvardinti ir nesprendžiami konfliktai;

2.1.2. stresas, nuovargis, įtampa, didelis darbuotojų darbo krūvis, perdegimo simptomai;

2.1.3. teisingumo ir saugumo jausmo trūkumas.

- 2.2. Veiksmai, neleidžiantys smurtui atsirasti:
- 2.2.1. pagarbos ir darnių tarpusavio santykių puoselėjimas;
  - 2.2.2. bendravimo įgūdžių, streso valdymo ir savikontrolės ugdymas;
  - 2.2.3. paslaugų gavėjų užimtumo skatinimas ir organizavimas;
  - 2.2.4. konfliktų sprendimas pasitelkiant derybinius įgūdžius, taikant diskusijos, mediacijos, kompromisų priėmimo, įsipareigojimo ir kt. metodus;
  - 2.2.5. greita reakcija į bet kokios formos smurtą;
  - 2.2.6. šmeižto, intrigų, apkalbų netoleravimas;
  - 2.2.7. draudimas skleisti asmens garbę ir orumą žeminančią informaciją;
  - 2.2.8. geros ir dalykinės darbo atmosferos užtikrinimas;
  - 2.2.9. tarpusavio pasitikėjimo, paslaugumo, rūpinimosi kitais, pagarbos, tolerancijos, mandagumo, lygiateisiškumo ir kitų vertybių puoselėjimas.

III. SMURTO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

3.1. Smurto prevencija siekiama sistemingai ir planingai naudoti įvairias priemones, skirtas smurto rizikai sumažinti.

3.2. Padalinyje draudžiama bet kokia smurto forma:

- 3.2.1. darbuotojų prieš paslaugų gavėjus;
- 3.2.2. paslaugų gavėjų prieš darbuotojus;
- 3.2.3. darbuotojų prieš kitus darbuotojus;
- 3.2.4. paslaugų gavėjų prieš kitus paslaugų gavėjus.

3.3. Smurto prevencijos procedūros:

3.3.1. veikla skirta bet kokios rūšies smurto rizikai mažinti, apimanti darbuotojų ir paslaugų gavėjų švietimą, informavimą, mokymus, supervizijas ir kitas švietimo formas, siekiant gilinti jų žinias;

3.3.2. saugios aplinkos kūrimas Centre ir Padalinyje;

3.3.3. vadovavimasis Centro etikos kodeksu, Padalinio etikos ir gerovės užtikrinimo politikos tvarkos aprašu taip pat vidaus tvarkos taisyklėse bei pareigybių aprašymuose numatytais elgesio normomis;

3.3.4. skaidrus visų finansinių procedūrų, susijusių su paslaugų gavėjais vykdymas, vadovaujantis Padalinio vidaus tvarkos taisyklėmis, Padalinio paslaugų gavėjų asmeninių pinigų saugojimo – naudojimo tvarka;

3.4. Visais įtariamais smurto ar finansinio piktnaudžiavimo atvejais, kiekvienas darbuotojas nedelsiant reaguoja, atlikdamas šiuos procedūrinius veiksmus:

3.4.1. reagavimas: asmens, panaudojusio smurtą sustabdymas, atskyrimas, pirmosios pagalbos nukentėjusiajam suteikimas (jeigu reikia);

3.4.2. informavimas: tiesioginio vadovo, esant poreikiui atitinkamų institucijų, paslaugų gavėjų artimųjų informavimas;

3.4.3. sprendimas: smurto atvejo ištyrimas, pagalbos, drausminių ir prevencinių priemonių planavimas ir numatymas.

3.4.4. grįžtamasis ryšys: pagalbos nukentėjusiam nuo smurto ir smurtautojui teikimas, prevencinių priemonių taikymas, stebėseną.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 4.1. Su šiuo Aprašu Padalinio darbuotojai supažindinami pasirašytinai.
  - 4.2. Aprašas skelbiamas Centro internetinėje svetainėje www.sirvintuspc.lt.
-